

Sygn. akt: I C 86/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Rafał Kubicki
Protokolant:	sekretarz sądowy Agnieszka Grandys

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2022 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W.

przeciwko P. S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego P. S. na rzecz powoda (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. kwotę 143.620,23 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za okres od 23 grudnia 2021 r. do dnia zapłaty,

II. przyznaje kuratorowi ustanowionemu w procesie dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego – T. K. wynagrodzenie w kwocie 2.160 zł powiększone

o podatek VAT 23% wynoszący 496,80 zł, które nakazuje wypłacić:

- w kwocie 2.160 zł z zaliczki powoda,

- w kwocie 496,80 zł tymczasowo ze Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Olsztynie),

III. nakazuje ściągnąć od pozwanego P. S. na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Olsztynie) kwotę 496,80 zł tytułem wydatków sądowych poniesionych tymczasowo ze Skarbu Państwa zgodnie z punktem II,

IV. oddala wniosek kuratora, o którym mowa w punkcie II, o przyznanie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

V. zasądza od pozwanego P. S. na rzecz powoda (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. kwotę 14.759 zł tytułem zwrotu kosztów procesu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za okres od dnia uprawomocnienia się tego orzeczenia o kosztach procesu do dnia zapłaty.

sędzia Rafał Kubicki

Sygn. akt I C 86/22

UZASADNIENIE

Powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. złożył pozew przeciwko P. S. i żądał nakazania by pozwany zapłacił na jego rzecz kwotę 143.620,23 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Wskazał, że (...) Bank S.A. zawarł z pozwanym umowę o kartę kredytową, na podstawie której bank udzielił pozwanemu odnawialnego limitu kredytowego. Pozwany nie wywiązał się z przyjętego zobowiązania do zawrotu należności z tytułu umowy, dlatego bank, po uprzednim wezwaniu do spłaty zaległości, dokonał wypowiedzenia umowy. Następnie bank zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności. O powyższym fakcie powód zawiadomił pozwanego i wezwał do spłaty zadłużenia, bezskutecznie.

W odpowiedzi na pozew kurator, ustanowiony dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego, wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów procesu oraz o przyznanie kuratorowi wynagrodzenia przewidzianego przepisami prawa. Kurator wskazał, iż:

- umowa o kartę kredytową, na którą powołuje się powód, nie została skutecznie zawarta ponieważ bank reprezentowany był przez pośrednika kredytowego, zaś ten nie dysponował stosownym umocowaniem do zawierania w imieniu i na rzecz banku umów kredytowych.

- załączony wyciąg z ksiąg bankowych został podpisany przez osobę nieuprawnioną i jako taki nie może stanowić wiarygodnego źródła informacji i dowodu.

- wyciąg z rachunku karty kredytowej z dnia 15.10.2021 r. dotyczy operacji bankowych na rachunku pozwanego i uwzględnia transakcje kredytowe dotyczące jego stosunku z kredytodawcą, a nie operacje między (...) Bankiem S. A. a powodem.

- z przedłożonej umowy o przelew wierzytelności wynika, że warunkiem nabycia wierzytelności umowy kredytu jest zapłata ceny. Powód nie przedłożył niebudzącego wątpliwość dokumentu na okoliczność zapłaty ceny nabycia wierzytelności, stąd nie sposób stwierdzić, czy powód jest rzeczywiście uprawniony do wniesienia powództwa.

- wezwanie do zapłaty z 31.07.2019 r. stanowiące warunek skutecznego wypowiedzenia przez bank umowy kredytu nie zostało podpisane przez przedstawiciela banku (bynajmniej w egzemplarzu przedłożonym dla pozwanego), a dokument wypowiedzenia umowy kredytu z 19.09.2019 r. nie zawiera pełnomocnictwa osoby, która dokument podpisała. Wobec powyższego, umowa nie została skutecznie rozwiązana, a roszczenie nie jest przedwczesne,

- pozwany nie został skutecznie poinformowany o przelewie wierzytelności,

- powód nie udowodnił wysokości roszczenia, w szczególności nie wykazał, z czego wynikają poszczególne terminy naliczania odsetek, ani nie udowodnił, że bank poinformował konsumenta o wysokości odsetek.

Ustalenia faktyczne

W dniu 28 marca 2019 r. (...) Bank S.A. w W. zawarł z pozwanym P. S. umowę nr (...) o kartę kredytową. Na mocy tej umowy bank wydał pozwanemu kartę kredytową oraz udzielił odnawialnego limitu kredytowego w rachunku karty kredytowej przeznaczonego na cele konsumpcyjne, niezwiązane z działalnością gospodarczą. Kwota limitu wynosiła 120.000 zł, w tym 36.000 zł limitu bankomatowego. Limit ważny był przez 12 miesięcy z możliwością automatycznego przedłużania umowy na kolejne okresy dwunastomiesięczne.

W przypadku chęci rezygnacji z przedłużenia umowy posiadacz mógł z niej zrezygnować, składając co najmniej na miesiąc przed upływem terminu jej obowiązywania odpowiednie oświadczenie (pkt I., II.A-D i II.J 14 i 15 umowy). Limit oprocentowany jest według zmiennej stopy procentowej wynoszącej na dzień zawarcia umowy 9,99 % w stosunku rocznym. Wysokość zmiennej stopy procentowej ustalana jest jako suma zmiennej stopy bazowej obowiązującej w banku wynoszącej 1,64%

w stosunku rocznym oraz stałej marży banku wynoszącej 8,35%. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania wynosi 32,80%. Całkowita kwota do zapłaty jest sumą całkowitego kosztu limitu wynoszącego 19.408,18 zł i całkowitej kwoty limitu i wynosi 139.408,18 zł (pkt II.G - I umowy). Posiadacz zobowiązany jest do spłaty minimalnej miesięcznej

kwoty spłaty, która na dzień podpisania umowy wynosiła 2,08 % kwoty przyznanego limitu tj. 2.496 zł. Dniem spłaty minimalnej miesięcznej kwoty spłaty jest 15 dzień miesiąca. Ostateczny termin spłaty całości zadłużenia z tytułu limitu przypada na ostatni dzień roboczy 12-miesięcznego okresu obowiązywania umowy, chyba że umowa zostanie przedłużona na kolejny okres. Bank jest uprawniony do niewznowienia umowy na kolejny okres między innymi w przypadku wystąpienia lub utrzymywania się należności przeterminowanej na rachunku karty. (pkt II.J umowy).

W przypadku braku spłaty minimalnej kwoty spłaty w terminach wskazanych na wyciągu niespłacona kwota stanie się należnością przeterminowaną a bank będzie naliczał od niej odsetki jak dla należności przeterminowanych. Stopa procentowa dla zadłużenia przeterminowanego wynosi 14% w stosunku rocznym. Stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego jest równa odsetkom maksymalnym za opóźnienie w rozumieniu przepisów k.c. tj. dwukrotności wartości będącej sumą stopy referencyjnej NBP oraz 5,5 punktów procentowych, chyba że przepisy prawa bezwzględnie obowiązujące w danym czasie będą przewidywały inną wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie (pkt III.5.1 i II.H i III.1.11 umowy). W przypadku braku spłaty należności z tytułu umowy karty w terminie ich wymagalności bank może bez zgody posiadacza skorzystać z pośrednictwa wyspecjalizowanych firm windykacyjnych, które mogą podejmować wszelkie działania dopuszczalne prawem, służące zaspokojeniu roszczeń banku, ustalać sytuację majątkową posiadacza, prowadzić negocjacje w zakresie warunków dobrowolnej spłaty zadłużenia, lub po rozwiązaniu umowy karty z posiadaczem na zasadach określonych w pkt III.6 umowy, przelać wierzytelność z umowy karty osobie trzeciej specjalizującej się w nabywaniu tego rodzaju wierzytelności (pkt III.5.7 umowy). W przypadku, gdy posiadacz opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu limitu, bank przed skorzystaniem z uprawnienia do wypowiedzenia umowy wzywa posiadacza do uregulowania zaległej płatności, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych, informując jednocześnie posiadacza w wezwaniu o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia (pkt III.5.9 umowy). Bank może wypowiedzieć umowę karty z zachowaniem dwumiesięcznego okresu wypowiedzenia między innymi w przypadku braku regularnych wpłat na rachunek karty lub niedotrzymania przez posiadacza innych warunków udzielenia limitu określonych

w umowie. W razie zagrożenia upadłością posiadacza, termin wypowiedzenia wynosi

7 dni. W następnym dniu po upływie terminu wypowiedzenia umowy, niespłacona część limitu wraz z odsetkami staje się zadłużeniem wymagalnym. W następnym dniu po upływie terminu wymagalności niespłacone zadłużenie staje się zadłużeniem przeterminowanym, od którego bank nalicza i pobiera odsetki od zadłużenia przeterminowanego (pkt III.6 umowy). Posiadacz karty oświadczył, że zobowiązuje się w czasie obowiązywania umowy do regularnych, comiesięcznych wpływów na rachunek karty w celu zapewnienia środków pieniężnych na pokrycie należnych bankowi minimalnej miesięcznej kwoty do spłaty oraz prowizji, opłat i należnych bankowi kwot z tytułu odsetek (pkt II.J.1 umowy).

(dowód: umowa karty kredytowej k. 16-24)

Dnia 3 kwietnia 2019 r. na rachunek prowadzony przez pozwanego, bank przelał kwotę 102.260 zł tytułem udostępnienia limitu.

(dowód: dyspozycja przelewu k. 25, historia odsetek k. 31)

Dnia 31 lipca 2019 r. Departament Windykacji (...) Bank S.A. sporządził pismo wzywające do zapłaty kwoty 2.505,37 zł z tytułu zaległości, zawierające termin 14 dni do wpłacenia powyższej kwoty oraz informację o możliwości złożenia wniosku

o przeprowadzenie restrukturyzacji zadłużenia z tytułu umowy.

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 34)

Dnia 19 września 2019 r. (...) Bank S.A. wypowiedział pozwanemu umowę kredytu wzywając go jednocześnie do zapłaty całości należności w kwocie 120.691,26 zł w tym 117.707,32 zł kapitału, 2.941,52 zł odsetek umownych i 42,42 zł odsetek karnych. Wskazał, że w przypadku uregulowania w terminie 30 dni kwoty 7.055,98 zł, wynikającej z

niedotrzymania terminów płatności rat – niniejsze wypowiedzenie umowy nie będzie wywoływało żadnych skutków prawnych i będzie traktowane jako niebyłe i niezłożone.

(dowód: wypowiedzenie umowy k. 37)

W dniu 9 września 2021 r. (...) Bank S.A. w W. zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności. Strony były reprezentowane odpowiednio przez: dwóch upoważnionych do łącznej reprezentacji członków zarządu banku oraz przez dwóch upoważnionych do łącznej reprezentacji prokurentów (...) sp. z o.o.

w W.. Notarialne uwierzytelnienie podpisów pod umową zawiera ustalenie notariusza na podstawie okazanego mu pełnomocnictwa z 6 listopada 2018 r.

o wynikającym z tego okazania uprawnieniu do reprezentowania powodowego funduszu i obejmuje zawieranie umów „sprzedaży wierzytelności”. Umową przelewu było objęte między innymi zobowiązanie pozwanego P. S. wynikające z umowy (...) z 28 marca 2019 r. Zgodnie z załącznikiem nr 3A do umowy przelewu – pozycja 228 - powyższe zobowiązania obejmowało na dzień 18.10.2020 r.: wymagalny kapitał 117.707,32 zł, odsetki 4.974,65 zł i odsetki karne 14.156,73 zł. - łącznie 136.833,70 zł.

Dnia 2 grudnia 2020 r. (...) Bank S.A. złożył oświadczenie, że (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. dokonał zapłaty całości ceny nabycia, wobec czego wierzytelności będące przedmiotem umowy, wraz z wszelkimi prawami z nimi związanymi zostały przeniesione na rzecz Funduszu.

(dowód: umowa przelewu wraz z załącznikami – k. 47-66, w tym oświadczenie o zapłacie ceny – k. 63)

Dnia 30 grudnia 2020 r. (...) działająca w imieniu Funduszu sporządziła pismo, w którym zawiadamia pozwanego o przelewie wierzytelności z informacją, że wszelkie wpłaty należy dokonywać na rzecz (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego. Ponadto wezwała do uregulowania zaległości w wysokości 138.139,02 zł.

(dowód: zawiadomienie o przelewie k. 23)

W dniu 15 października 2021 r. bank wystawił wyciąg z ksiąg, z którego wynika, że z tytułu umowy o kredyt gotówkowy numer (...), na płatne i wymagalne zadłużenie w kwocie 137,991.32 zł składają się:

1. kwota z tytułu niespłaconego kapitału w wysokości 117.707,32 zł,
2. kwota z tytułu niespłaconych odsetek umownych, naliczonych od 2019-07-15 do dnia 2020-1-24 w wysokości 4.974,65 zł
3. kwota z tytułu niespłaconych odsetek za zwłokę, naliczonych od dnia 2019-06-30 do dnia 2020-11-19 w wysokości 15.309,35 zł.

(dowód: wyciąg z ksiąg banku k. 29)

Pozwem złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym dnia 28 października 2021 r. powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kwoty 143.620,23 zł tytułem całej przysługującej mu należności na którą składały się: wierzytelność zakupiona przez Fundusz od (...) Bank S.A. w kwocie 136.838,70 zł oraz odsetki ustawowe naliczone od niespłaconego kapitału od dnia 19 października 2020 r. w wysokości 6.781,53 zł. Postanowieniem z dnia 30 października 2021 r. Sąd Rejonowy(...) w sprawie o sygn. akt (...) umorzył postępowanie, stwierdzając brak podstaw do wydania nakazu zapłaty.

(dowód: akta (...) k. 43-46)

Rozważania prawne

We wstępie rozważać należy wyjaśnić potrzebę ustanowienia kuratora dla pozwanego jako osoby nieznanej z miejsca pobytu. Otóż pozwany nie posiada zameldowania (wydruk z PESEL-SAD k. 109), a pisma sądowe i procesowe wysyłane pod adresy wskazywane przez powoda wracały do akt niepodjęte. Zostało więc wykazane, że w procesie adres pobytu pozwanego nie jest znany mimo starań podjętych przez powoda i przez Sąd w kierunku umożliwienia pozwanemu wzięcia bezpośredniego udziału w sprawie. Dodać należy, że w celu optymalnej reprezentacji pozwanego kuratorem ustanowiony został radca prawny, który w odpowiedzi na pozew przedstawił bardzo wiele zarzutów mających na celu ochronę pozwanego.

Oczywiście, kurator nie zna pozwanego (z końcowego fragmentu odpowiedzi na pozew wynika, że podjął właściwe kroki w celu ustalenia adresu pozwanego, choć obowiązku takiego nie miał – i te starania okazały się bezskuteczne), a sprawę zna tylko z dokumentów. Skutkiem tego zarzuty odpowiedzi na pozew, zestawione z repliką powoda, okazały się chybione. W replice powód odparł te zarzuty skutecznie oraz uzupełnił materiał dowodowy.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów dołączonych do pozwu i do repliki powoda. Na ich podstawie Sąd ustalił, że strony w sposób skuteczny zawarły umowę nr (...) o kartę kredytową, kwota kredytu została wypłacona oraz że pozwany nie sponował regularnie należności wynikających z umowy przewidzianych wyciągiem spłat, co w konsekwencji dało podstawę do wypowiedzenia umowy. Ustalono również, że dnia 19 listopada 2020 r. powód zawarł z (...) Niestandardowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym umowę przelewu wierzytelności, której przedmiotem była między innymi wierzytelność banku wobec pozwanego.

Zgodnie z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Jak już zostało to zaakcentowane powyżej, pomiędzy powodem a funduszem doszło do przelewu wierzytelności a zgodnie z zawartą między stronami umową, wierzytelności przeszły na fundusz z chwilą zapłaty pełnej ceny nabycia tj. dnia 2 grudnia 2020 r. Możliwość zawarcia przez bank umowy cesji również nie budzi w tym przypadku wątpliwości, gdyż powód z pozwanym w umowie o kartę kredytową ustalili, że po rozwiązaniu umowy karty bank może bez zgody posiadacza przenieść wierzytelność z umowy karty osobie trzeciej specjalizującej się w nabywaniu tego rodzaju wierzytelności (pkt III.5.7 umowy). Zgodnie z art. 509 § 2 k.c. wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszystkie prawa z nią związane, a w szczególności roszczenie o odsetki. Prawa akcesoryjne w stosunku do wierzytelności dzielą więc jej los prawny. Nabywca wstępuje w ogół praw przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, które ten z kolei w całości traci. Zatem zgodnie z powołanym przepisem bank utracił w całości w dniu zawarcia umowy cesji przysługujący mu względem dłużnika ogół praw. Warunkiem skutecznego sądowego dochodzenia wierzytelności przez cesjonariusza długu jest udowodnienie, że sporna wierzytelność w dochodzonym kształcie przysługiwała pierwotnemu wierzycielowi - co w tej sprawie nastąpiło.

W ocenie kuratora pozwanego, umowa o kartę kredytową, na którą powołuje się powód, nie została skutecznie zawarta, ponieważ bank reprezentowany był przez pośrednika kredytowego, zaś ten nie dysponował stosownym umocowaniem do zawierania w imieniu i na rzecz banku umów kredytowych. Wskazać należy, że zgodnie z art. 97 k.c., osobę czynną w lokalu przedsiębiorstwa przeznaczonym do obsługi publiczności poczytuje się w razie wątpliwości za umocowaną do dokonywania czynności prawnych, które zazwyczaj bywają dokonywane z osobami korzystającymi z usług tego przedsiębiorstwa. Słusznie wskazał powód, iż wysoce nieprawdopodobnym jest, aby nieumocowana osoba zawierała umowy kredytu lub o kartę kredytową w imieniu banku i jednocześnie miała możliwość posługiwania się drukami banku bądź pieczęcią placówki partnerskiej.

W zakresie zarzutu podpisania wyciągu z ksiąg bankowych przez nieuprawnioną osobę – pozwany przedłożył stosowne pełnomocnictwa (k. 141-145), upoważniające A. P. do podpisywania tego rodzaju dokumentów.

Zarzut nieudowodnienia okoliczność zapłaty ceny nabycia wierzytelności,

z którego kurator wywodził wątpliwości skutecznego nabycia wierzytelności, również był zarzutem chybionym, gdyż z załączonych do pozwu dokumentów – umowy przelewu wierzytelności, której to częścią jest oświadczenie o zapłacie ceny (k. 63) wynika, że cena nabycia została przez fundusz zapłacona w całości, w związku z czym wierzytelności będące przedmiotem umowy – w tym wierzytelność pozwanego - przeszły na rzecz powoda.

Kurator wskazał również, że wezwanie do zapłaty z 31.07.2019 r. nie zostało podpisane przez przedstawiciela banku, a dokument wypowiedzenia umowy kredytu

z 19.09.2019 r. nie zawiera pełnomocnictwa osoby, która dokument podpisała, wobec czego, w ocenie kuratora umowa nie została skutecznie rozwiązana, a roszczenie nie jest przedwczesne. W tym zakresie podobnie jak wskazano powyżej, pozwany przedłożył stosowne pełnomocnictwa upoważniające A. P. do dokonywania wskazanych w nim czynności na rzecz banku. Ponadto podobnie jak kwestionowany wcześniej pośrednik kredytowy, pracownik banku korzysta z domniemania wskazanego w art. 97 k.c., nawet w przypadku czynności prawnych dokonanych bez jednoczesnej obecności obu stron w lokalu przedsiębiorstwa przeznaczonym do obsługi publiczności. Skoro więc wypowiedzenie umowy zostało dokonane w piśmie przesłanym Pozwanemu listownie, ale na papierze firmowym wierzyciela pierwotnego i wysłanym z jego siedziby, uzasadnionym jest domniemanie, że osoba, która podpisała wypowiedzenie umowy była upoważniona do dokonania tej czynności (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 1998 roku, sygn. akt I CM 517/97 i z dnia 5 grudnia 2003 roku, sygn. akt IV CK 285/02).

Wbrew twierdzeniom kuratora, jakoby pozwany nie został skutecznie poinformowany o przelewie wierzytelności, podnieść należy, że powód podjął próbę poinformowania o przelewie wierzytelności, a próbie tej nie można zarzucić niedochowania należytej staranności. Przesyłka została zaadresowana na adres pozwanego, który wskazał w umowie. Powód wskazał nadto, że niezależnie od powyższego, zaniechanie poinformowania dłużnika o przelewie wierzytelności, że

w razie spełnienia świadczenia do rąk poprzedniego wierzyciela odnosi skutek również względem nabywcy wierzytelności, jednak, według jego wiedzy, pozwany nie dokonał spłaty zadłużenia do banku.

Odnosząc się do zarzutu, że powód nie udowodnił wysokości roszczenia,

w szczególności nie wykazał z czego wynikają poszczególne terminy naliczania odsetek oraz nie udowodnił, że bank poinformował konsumenta o wysokości odsetek, powód słusznie podniósł, że wyciąg z ksiąg banku, historia rachunku bankowego, historia odsetek i zestawienie należności i spłat kredytu zostały załączone do pozwu,

a odsetki umowne naliczane były do dnia przelewu wierzytelności (bank naliczał odsetki również po dacie rozwiązania umowy, albowiem kapitał nie został w żaden sposób spłacony). Następnie powód dokonał kapitalizacji odsetek umownych, karnych oraz odsetek ustawowych za opóźnienie.

Powyższe wyjaśnienia powoda (poparte materiałem dowodowym) zdołały przekonać Sąd do słuszności jego twierdzeń i jednocześnie obaliły stawiane przez kuratora zarzuty.

Podkreślić należy, że podstawą faktyczną powództwa jest nie zapłata zaległych rat kredytu, lecz zapłata całości zadłużenia pozwanego jako natychmiast wymagalnego po upływie okresu wypowiedzenia umowy kredytowej.

Przepis art. 75 prawa bankowego daje bankowi prawo do wypowiedzenia umowy o kredyt lub pożyczkę w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu (ust. 1), przy czym termin wypowiedzenia nie może być wówczas krótszy niż 30 dni (ust. 2). Stosownie do treści art. 75c ust. 1 powołanej ustawy w razie opóźnienia pożyczkobiorcy ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni. Powołana regulacja dotycząca warunków i trybu wypowiedzenia umowy przez kredytobiorcę znalazła odzwierciedlenie w postanowieniach pkt III.5.7, pkt III.5.9 oraz pkt III.6 umowy. Art. 75c ustawy Prawo bankowe określa procedurę, którą winien zastosować bank przed wypowiedzeniem kredytobiorcy umowy kredytu. Dopiero po upływie dodatkowego terminu na spłatę zadłużenia wyznaczonego w wezwaniu bank może złożyć wobec kredytobiorcy oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytowej.

Jak wynika z podanych wyżej ustaleń faktycznych dotyczących przebiegu wzywania pozwanych do zapłaty oraz wypowiedzenia umowy kredytowej, dokonanych na podstawie materiału dowodowego, wypowiedzenie umowy

kredytowej zostało zgodnie z umową i ustawą (art. 75c Prawa bankowego) poprzedzone wezwaniem do zapłaty zawierającymi dodatkowy termin do spełnienia świadczenia. Ponadto, zgodnie z art. 75 Prawa bankowego, w związku z naruszeniem warunków udzielenia kredytu, bank wypowiedział w całości umowę kredytu, wzywając pozwanego do zapłaty

w terminie 30 dni od dnia otrzymania wypowiedzenia wskazanych w piśmie kwot. (...) Bank S.A. w W. skutecznie zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności.

Wobec powyższego powództwo podlegało uwzględnieniu w całości, ponieważ powód sprostał obowiązkowi udowodnienia roszczenia, zaś zarzuty kuratora ustanowionego dla pozwanego, choć bardzo szeroko zakrojone i prawidłowo sformułowane, okazały się być ostatecznie – zwłaszcza po replice powoda - chybione.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ww. ustawy przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Strona powodowa wykazała zasadność i wysokość dochodzonego roszczenia, dlatego, na podstawie w art. 69 ust. 1 ustawy prawo bankowe i art. 509 § 1 k.c. uwzględniono jego roszczenie w całości o czym orzeczono jak w pkt I wyroku.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Pozwany jako przegrywający sprawę jest zobowiązany zwrócić powodowi całość poniesionych przez powoda kosztów procesu, do których należy: wynagrodzenie pełnomocnika

w wysokości 5.400 zł, opłata od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, opłaty od pozwu 7.182 zł oraz zaliczka na koszt wynagrodzenia kuratora w wysokości 2.160 zł - łącznie daje to kwotę 14.759zł

W tym miejscu należy wskazać, że Sąd nie znalazł podstaw do odstąpienia od obciążania pozwanego kosztami procesu po myśli art. 102 k.p.c. z tego tylko względu, że miejsce pobytu pozwanego jest nieznanne. W tej sprawie nie zachodzą żadne szczególne okoliczności sprawy, pozwalające na odstąpienie od ogólnej zasady, że koszty procesu ponosi strona przegrywająca proces. Z pewnością nie wystarczy fakt, iż pozwany jest jedynie dłużnikiem rzeczowym.

Sąd w pkt II przyznał wynagrodzenie kuratorowi ustanowionemu dla pozwanego na podstawie § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 13 listopada 2013 r.

w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. z 2013 r poz. 1475)

w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r.

w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800). W związku

z tym przyznano kuratorowi T. K. kwotę 2.160 zł wynagrodzenia, uwzględniając duży nakład pracy kuratora. Powyższą kwotę zasądzono powiększoną

o podatek VAT 23 % wynoszący 496,80 zł.

Sąd orzekł o obowiązku zwrotu kosztów sądowych w oparciu o art. 113 ust. 1

i 2 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 k.p.c. Pozwany z uwagi na wynik sprawy, zobowiązany jest uiścić na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 469.80 zł tytułem wydatków sądowych poniesionych tymczasowo ze Skarbu Państwa tj. kwoty zasądzonej jako podatek VAT 23 % do wynagrodzenia kuratora (w tej kwestii Sąd oparł się na uchwale Sądu Najwyższego z 21 stycznia 2022 r. – III CZP 37/22).

Sąd oddalił wniosek kuratora o przyznanie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, choć na rozprawie kurator pozwanego był zastępowany przez zawodowego pełnomocnika. Sądowi znane są (nieliczne dostępne w tej kwestii) orzeczenia sądów (wyrok SA w Katowicach z 10.11.2010 r. - I ACa 258/10 i wyrok SA w Krakowie z 4.02.2014 r. - I ACa 1511/13), z których wynikają tezy, że adwokat, który został ustanowiony kuratorem dla nieznannej z miejsca pobytu strony pozwanej nie działa w sprawie w charakterze pełnomocnika strony i nie jest uprawniony do tego,

by udzielić aplikantowi adwokackiemu upoważnienia do zastępowania do w sprawie, oraz że prawo udzielenia dalszego pełnomocnictwa (substytucji) przysługuje radcy prawnemu albo adwokatowi, który został ustanowiony pełnomocnikiem w sprawie, więc kurator dla nieznanego z miejsca pobytu nie jest upoważniony do udzielenia pełnomocnictwa ani dalszego pełnomocnictwa (substytucji) – również w wypadku, kiedy jest on radcą prawnym albo adwokatem (nie działa w sprawie jako pełnomocnik strony ani tym bardziej jako strona). Druga z tych tez odpowiada okolicznościom tej sprawy, ale Sąd orzekający w niniejszej sprawie z tezą tą się nie zgadza, ponieważ zakaz ustanowienia dla strony pełnomocnika procesowego oznacza bardzo poważne ograniczenie uprawnień procesowych strony, zagwarantowanych Kodeksem postępowania cywilnego. Zakaz taki nie może być wywodzony, lecz musiałby być oparty wprost na przepisie kodeksowym, którego nie ma. Ustanowienie dla strony kuratora nie może w żadnym razie osłabiać pozycji procesowej tej strony. Kuratorem dla osoby nieznannej z miejsca pobytu ustanowiony może być przecież nie tylko adwokat czy radca prawny, ale i osoba niebędąca przedstawicielem tych zawodów, a wręcz nieposiadająca nawet wykształcenia prawniczego. W tym drugim przypadku odebranie stronie, reprezentowanej przez takiego nieprofesjonalnego kuratora, możliwości skorzystania z zawodowej pomocy prawnej, oznaczałoby pogwałcenie naczelnych zasad procesu cywilnego. Z kolei wszelkie próby rozróżnienia sytuacji, gdy pełnomocnictwa procesowego udziela kurator będący adwokatem czy radcą prawnym (a przecież niewystępujący w tej sprawie w charakterze adwokata czy radcy prawnego, lecz w tylko w charakterze kuratora), od sytuacji gdy pełnomocnictwa procesowego udziela kurator niebędący adwokatem czy radcą prawnym, byłyby skazane na niepowodzenie z uwagi na brak regulacji prawnej umożliwiającej takie rozróżnienie. Zdaniem Sądu Okręgowego w Olsztynie w składzie orzekającym w tej sprawie, kurator ustanowiony dla strony nieznannej z miejsca pobytu zachowuje wszystkie uprawnienia procesowe strony, a to z uwagi na brak przepisu odbierającego mu te uprawnienia. Z tych względów Sąd orzekający w tej sprawie dopuścił do udziału w sprawie radcę prawnego przedstawiającego na rozprawie pełnomocnictwo procesowe udzielone mu przez kuratora pozwanego.

Inną zupełnie kwestią jest to, że Sąd nie przyznał kuratorowi zwrotu kosztów zastępstwa procesowego związanego z tym zatrudnieniem radcy prawnego, i to z dwóch przyczyn. Po pierwsze dlatego, że strona pozwana proces przegrała, więc nie było podstaw w świetle art. 98 k.p.c. do przyznania tych kosztów od powoda. Po drugie, koszty te nie mogą być w powiązaniu z wynagrodzeniem kuratora, które jest ściśle zlimitowane w podanych wyżej przepisach, przyznane od Skarbu Państwa, ponieważ powiązanie takie oznaczałoby naruszenie tych przepisów o wynagrodzeniu kuratora.

sędzia Rafał Kubicki